

Risikorapport

vedr. opgørelse af tilstrækkelig basiskapital
og solvensbehov pr. 31.12.11

SPAREKASSEN
Vendsyssel

Sparekassen Vendsyssel ▪ Østergade 15 ▪ Dk-9760 Vrå
Tel. +45 82 22 90 00 ▪ Fax. +45 82 22 95 94 ▪ CVR. nr. 64806815 ▪ Mail@sparv.dk ▪ www.sparv.dk

Indledning	4
1. Målsætning og risikopolitikker	4
Risikostyring generelt	4
Risikotyper	5
Kreditrisiko	5
Kreditrisiko på ikke finansielle modparter	6
Kreditpolitik	6
Opfølgning og styring	6
Svage engagementer	6
Risikospredning	7
Store engagementer	8
Solvens reservation	8
Individuelle nedskrivninger	9
Gruppevise nedskrivninger	10
Rentenulstillede udlån	10
Realiserede tab	11
Markedsrisiko	11
Renterisiko	12
Ejendomsrisiko (indirekte renterisiko)	12
Valutarisiko	13
Aktierisiko	13
Rapportering	14
2. Anvendelsesområde	15
3. Basiskapital	16
4. Solvenskrav og den tilstrækkelige kapital	17
Solvenskrav til kreditrisici	17
Solvenskrav til markedsrisici	17
Solvenskrav til operationel risiko	18
5. Beskrivelse af solvensbehovsmodel m.m.	18
Den interne proces	18
Metode	18
Stresstest	18
6. Opdeling af solvensbehovet på risikokategorier	21
7. Kommentering af koncernens solvensbehov	21

Kreditrisici	21
Markedsrisici.....	22
Operationelle risici.....	23
Øvrige forhold.....	23
8. Lovbestemte krav.....	24
9. Solvensprocent og basiskapital	24
10. Solvensmæssig målsætning og internt opgjort solvensbehov.....	24
11. Modpartsrisiko – afledte finansielle instrumenter.....	24
12. Kreditrisiko.....	24
Vægtede poster med kreditrisiko.....	25
Eksponeringer med kreditrisiko fordelt på brancher og eksponeringskategori	26
Eksponeringer med kreditrisiko fordelt på løbetider og eksponeringskategori.....	27
Værdiforringede fordringer og nedskrivninger fordelt på brancher:	28
Bevægelser på misligholdte og værdiforringede fordringer.....	29
13. Kreditvurderingsbureauer	29
14. Oplysninger om opgørelse af kreditrisiko under IRB-metoden.....	29
15. Markedsrisiko	30
Opgørelse af solvensrisici på poster med positionsrisiko.....	30
16. Oplysninger om interne modeller (VaR-modeller)	30
17. Operationel risiko.....	30
18. Eksponering i aktier mv., der ikke indgår i handelsbeholdningen	31
19. renterisiko i positioner udenfor handelsbeholdningen	32
Oversigt over renterisiko udenfor handelsbeholdningen	32
20. Securitiseringer.....	33
21. Kreditrisiko i IRB-institutter	33
22. Kreditreducerende metoder.....	33
Kreditreduktion med finansielle sikkerheder og garantier m.v.....	34
23. Avancerede målemetoder til opgørelse af operationen risiko	34

Indledning

I henhold til kapitalbekendtgørelsens §§60-66 samt bilag 20 hertil skal sparekassen offentliggøre oplysninger omkring finansielle risici og politikker til styring af disse. Sparekassen anvender standardmetoden for kredit- og markedsrisici samt basisindikatormetoden for operationelle risici.

Der vil være oplysninger i denne risikorapport som tillige kan findes i Årsrapporten 2011 for Sparekassen Vendsyssel. Risikorapporten 2011 er offentliggjort samtidig med Årsrapporten 2011 på sparekassens hjemmeside – www.sparv.dk.

Punkterne i denne risikorapport svarer til punkterne i Finanstilsynets bilag 20 til kapitaldækningsbekendtgørelsen. Ifølge kapitaldækningsbekendtgørelsen § 64 skal oplysningerne offentliggøres minimum 1 gang årligt, dog oftere såfremt sparekassen måtte vurdere at dette er nødvendigt. Punkterne 6-10 offentliggøres halvårligt i forbindelse med beregning af solvensbehovet. Sparekassen vurderer, at en årlig offentliggørelse af den samlede rapport er tilstrækkelig, men behovet for offentliggørelsen bliver vurderet løbende tilsvarende behovet for ændringer i det individuelle solvensbehov mv. Det vurderes, at de offentliggjorte oplysninger samt offentliggørelsesfrekvensen er hensigtsmæssig, set i forhold til risikoeksponeringen.

Oplysningerne i denne risikorapport er ikke revideret. Alle beløb er i 1.000 kr. og vedrører koncernen Sparekassen Vendsyssel, med mindre andet er angivet.

1. Målsætning og risikopolitikker

I den efterfølgende gennemgang eksponeringsbeløb mv. samt de forskellige typer risici sker beskrivelsen på koncernniveau. Risikoen på koncernniveau afviger kun marginalt fra moderselskabsniveauet idet risici i datterselskaberne udelukkende vedrører ejendomme og ejendomsfinansiering og ikke adskiller sig fra den risiko som moderselskabet har på sine ejendomsbesiddelser.

Risikostyring generelt

En meget stor del af indtjeningen i et pengeinstitut oprinder fra risici som instituttet bevidst har påtaget sig, så som udlån til kunder, garantistillelse, køb af værdipapirer eller opførelse af en ejendom. De forskellige risici er alle påvirket af samfundsmæssige elementer, som kan være mere eller mindre forudsigelige. Derfor er det vigtigt at kunne identificere, analysere og styre de risici der påtages, så der ikke opstår uforudsete tab.

Bestyrelsen i Sparekassen Vendsyssel har derfor fastlagt overordnede risikopolitikker og -rammer til styring af de risici som sparekassen er eksponeret overfor i egenskab af markedsdeltager. Rammerne er udstukket således at sparekassen kan værne om soliditeten samtidig med, at der er plads til handlefrihed og sparekassen samtidig kan være en attraktiv og pålidelig samarbejdspartner.

Direktionen er sparekassens øverste, daglige ledelse og agerer inden for de specifikke rammer, der udstikkes i forretningsordenen for bestyrelse og direktion. Direktionen fastlægger operative politikker for og fører tilsyn med koncernens risikostyring. Direktionen rapporterer om koncernens risici til bestyrelsen, ligesom den godkender væsentlige, forretningsmæssige dispositioner, herunder kreditbevillinger op til en specifik grænse.

Risikotyper

Sparekassen er eksponeret over for en række risici, som styres af forskellige dele af organisationen. De væsentligste risici er:

- Kreditrisiko
- Markedsrisiko
- Operationel risiko
- Likviditetsrisiko

Kreditrisiko

Kreditrisikoen er risikoen for, at låntager ikke kan opfylde sine forpligtelser. Sparekassens udlåns og garantistillelse er jævnt fordelt mellem privatkunder og mindre/mellemstore erhvervs-kunder indenfor mange forskellige sektorer. Rammerne for sparekassens kreditrisiko fastsættes af bestyrelsen og udmøntes dels i en kreditinstruks til direktionen og dels i en generel kreditpolitik. Bevillingsrammer er uddelegeret af direktionen til relevante personer. Sparekassens kreditafdeling er i dagligdagen ansvarlig for styring af sparekassens kreditpolitik og kreditrisiko. Kreditafdelingen klargør bevillinger, som overstiger bevillingsbeføjelserne i afdelingsnettet til den endelige bevillingsbehandling i direktionen og/eller bestyrelsen.

Al kreditgivning beror på en tilbundsgående økonomisk indsigt hos kunden. I Sparekassen Vendsyssel eller de i øvrige selskaber i koncernen anvendes ikke kreditscore-modeller.

Kreditrisiko på ikke finansielle modparter

Det operationelle ansvar for styringen af sparekassens kreditrisiko på ikke finansielle modparter varetages af sparekassens kreditafdeling. Krediteksponeringen overvåges i kreditafdelingen og af direktionen.

Sparekassen følger løbende alle signifikante udlån på individuel basis, og øvrige udlån via opståede objektive indikationer for værdiforringelser, der kan give problemer med engagementet. Der rapporteres løbende herom til sparekassens ledelse.

Kreditpolitik

Der er udfærdiget en udførlig kreditpolitik. Kreditpolitikken er vedtaget af sparekassens bestyrelse.

Kreditpolitikken skal sikre, at der sker en afbalancering mellem indtjening og risiko. Sparekassens primære kundegrupper er privat- og landbrugskunder, samt små og mellemstore erhvervsvirksomheder i de markedsområder, hvor sparekassen selv er repræsenteret ved en filial. For kunder, som geografisk er placeret udenfor sparekassens primære område, forudsættes det at disse har en anden tilknytning til sparekassen eller dennes medarbejdere.

Opfølgning og styring

Den centrale kreditafdeling overvåger løbende udviklingen i engagementernes kreditbonitet. Der gennemføres en løbende og systematisk kontrol af hele sparekassens engagementsportefølje. For engagementer der udvikler sig negativt, udarbejder kreditafdelingen en særskilt handlingsplan. Dette sker i samarbejde med den kundeansvarlige. Vurderingen af om der er objektiv indikation for værdiforringelse på et udlån eller garanti sker i kreditafdelingen, som endvidere foretager beregning på størrelsen af en eventuel nedskrivning.

Svage engagementer

Individuelle nedskrivninger på kundeengagementer foretages, når det er sandsynligt ud fra objektive kriterier, at kunden ikke vil være i stand til helt eller delvist at tilbagebetale lån eller kreditter. I den interne risikostyring og rapportering arbejdes med en mere vidtgående definition af risiko end nedskrivningsbeløbene. For yderligere definition henvises til afsnittet "Intern risiko" nedenfor.

Opfølgning overfor svage engagementer og overførsel af engagementer til retslig inkasso sker i kreditafdelingen. Det vurderes i hver enkelt sag om sagsbehandlingen af et nødlidende engagement skal ske i kreditafdelingen eller overføres til en af de advokater der samarbejdes med på området. Sikkerheder i

forbindelse med et nødlidende engagement forsøges realiseret så tidligt i forløbet som muligt for at sikre værdierne bedst muligt. Det er kun undtagelsesvist, at sparekassen indgår aftale om overtagelse af aktiver i forbindelse med nødlidende engagementer. Såfremt dette sker forsøges disse aktiver videresolgt hurtigst muligt.

Risikospredning

Branchemæssig fordeling af koncernens udlåns- og garantiportefølje fremgår af oversigten nedenfor.

Udlån og garantiforpligtigelser til landbrug, fiskeri og skovbrug udgør den største enkeltstående branche.

Sparekassens primære markedsområde er kendetegnet ved, at specielt landbruget er et dominerende erhverv, hvorfor det også er naturligt, at den forholdsmæssige andel af udlån og garantiforpligtigelser til dette erhverv er væsentligt i den samlede balance. Sparekassen er i forbindelse med sit medejerskab af realkreditinstituttet DLR Kredit A/S yderligere eksponeret overfor branchen. Sparekassens ejerandel af DLR Kredit A/S udgør pr. 31. december 2011 i alt 176,0 mio. kr.

Koncernen, Sparekassen Vendsyssel Relativ fordeling af udlån, tilgodehavender og garantier	2011		2010	
	%	mio. kr.	%	mio. kr.
Offentlige myndigheder	0,0	0,0	0,0	0,4
Erhverv, herunder:				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri.....	17,5	1.511,2	19,3	1.717,5
Industri og råstofudvinding.....	5,9	507,2	3,3	291,1
Energiforsyning.....	4,5	392,0	3,8	335,4
Bygge- og anlægsvirksomhed	5,3	459,7	6,3	557,7
Handel.....	4,3	369,5	5,1	451,4
Transport, hoteller og restauranter.....	2,4	206,7	3,2	286,2
Information og kommunikation.....	0,9	79,0	0,6	51,2
Finansiering og forsikring.....	3,9	339,8	2,6	193,2
Fast ejendom.....	7,0	604,5	6,8	580,6
Øvrige erhverv.....	5,5	479,8	8,0	714,4
Erhverv i alt	57,2	4.949,3	59,0	5.178,7
Private	42,8	3.702,1	41,0	3.682,1
I alt	100,0	8.651,4	100,0	8.861,2

Udlån og garantiforpligtigelser til ejendomsadministration udgør en mindre andel ud af den samlede balance.

Udlånet er primært fordelt på et betydeligt antal kommanditselskaber, hvor der dels er lagt vægt på finansiering af et solidt og afkastgivende aktiv, samt nogle formuende kommanditister som i alle tilfælde hæfter for sparekassens udlån og garantiforpligtigelser.

I sparekassens kreditpolitik fremgår det, at der altid skal etableres de bedst opnåelige sikkerheder.

Til investeringskreditter, dvs. udlånsfaciliteter bevilget til køb af værdipapirer er der indbygget en serviceklausul vedr. stop-loss. Denne serviceklausul forpligter sparekassen til at overvåge investeringsaftalen. Hvis aftalen jf. den indgåede aftale er i "gult eller rødt lys" tages der kontakt til kunden for at indgå aftale om nedlukning af ordningen eller yderligere indbetaling af kapital til sikkerhed. Det skal dog understreges, at der kun i begrænset omfang er ydet investeringskreditter til sparekassens kunder.

Store engagementer

Engagementer der er større end 10 % af sparekassens basiskapital og derved klassificeres som store engagementer overvåges løbende. Summen af store engagementer udgør ultimo 2011 13,9 % af basiskapitalen og der er således kun 1 stort engagement.

Solvens reservation

Nedskrivningsreglerne i henhold til §§ 51 – 54 i "Bekendtgørelsen om finansielle rapporter for kreditinstitutter", hvoraf det fremgår, at der kun kan nedskrives, når der foreligger objektive indikationer for værdiforringelse betyder, at ikke alle sparekassens kreditrisici afspejles i tab og nedskrivninger. Derfor foretager sparekassen en separat opgørelse over den interne risiko beregnet ud fra det enkelte engagements størrelse, værdien af eventuelt stillede sikkerheder samt en forsigtigt vurderet fremtidig betalingsevne. Derudover laver sparekassen løbende en vurdering af øvrige svage engagementer, hvor der endnu ikke er objektive indikationer for værdiforringelse. Vurderingerne baseres på et forsigtighedsprincip.

Den interne kreditrisiko på engagementer betegner vi merrisiko, og svarer til det beløb i opgørelsen af det individuelle solvensbehov som reserveres til kreditrisiko. Ultimo 2011 udgør merrisikoen 836,4 mio. kr. Dette beløb indeholder resultatet af en stresstest på koncernens samlede udlån og garantier samt en kapitalreservation til kunder med finansielle problemer.

Den samlede nedskrivninger på udlån og hensættelser til tab på garantier udgør ultimo 2011 i alt 449,8 mio. kr., og der er således afsat i alt 1.286,2 mio. kr. til afdækning af koncernens kreditrisiko. På landbrugsengagementer udgør de samlede nedskrivninger / hensættelser og merrisikoen ultimo 2011 hhv. 136,4 mio. kr. og 167,9 mio. kr., hvilket svarer til 18,5 % af de samlede udlån og garantier til segmentet.

Branche	Udlån og garantier før nedskrivning / hensættelse	Individuelle nedskrivninger og hensættelser	Gruppevise nedskrivninger	Nedskrivning og hensættelser i % af udlån og garantier
Offentlige myndigheder	0,0	0,0	0,0	0,00
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	1.647,5	136,1	0,3	8,28
Industri og råstofudvinding	516,0	7,0	1,8	1,69
Energiforsyning	394,3	0,9	1,3	0,57
Bygge- og anlægsvirksomhed	477,0	14,1	3,2	3,62
Handel	383,1	12,7	0,9	3,54
Transport, hoteller og restauranter	221,5	14,4	0,5	6,71
Information og kommunikation	79,0	0,0	0,0	0,05
Finansiering og forsikring	363,3	21,8	1,7	6,47
Fast ejendom	636,5	30,0	2,0	5,03
Øvrige erhverv	534,4	53,9	0,8	10,22
Private	3.848,6	144,4	2,1	3,81
I alt	9.101,2	435,2	14,6	4,94

Individuelle nedskrivninger

Samlet set vurderes porteføljen at være solid og præget af en tilfredsstillende spredning på produktionsgrene. I forbindelse med den årlige gennemgang af engagementer er der i henhold til regnskabsreglerne foretaget en vurdering af nedskrivningsbehovet for de engagementer der udviser objektiv indikation for værdiforringelse. De samlede nedskrivninger og hensættelser på udlån og garantier til landbruget udgør 136,4 mio. kr. svarende en akkumuleret nedskrivningsprocent på 8,3 %.

Med baggrund i en generel vurdering fra Finanstilsynet om jordpriser i Danmark, har Sparekassen Vendsyssel ekstraordinært nedskrevet 39,2 mio. på landbrug ultimo 2011. Nedskrivningen er alene begrundet i en reduceret jordpris, og er indregnet i ovennævnte samlede korrektivkonto på 136,4 mio. kr.

Udover de foretagne nedskrivninger er der foretaget en solvensreservation på de engagementer der udviser svaghedstegn. Den samlede solvensreservation på udlån og garantier til landbruget udgør 167,9 mio. kr. Kategoriseringen af svage engagementer sker efter samme kriterier, som dem der anvendes af Finanstilsynet.

Selv om der er sket forbedringer af de nuværende afregningspriser inden for visse segmenter af landbruget, vil der fortsat være mange landmænd som har svært ved at få bedrifterne til at give overskud. Det har således i de senere år været nødvendigt at sparekassen finansierer driftsunderskud for en række landmænd.

Fremtidsudsigterne for alle landbrugsgrene er mere positive end i de forrige 2-3 år, hvorfor der forventes en positiv udvikling i langt de fleste landbrugsbedrifter. Der vil dog stadig være enkelte bedrifter, hvor gældsbyrden er blevet for stor, eller effektiviteten er for lav. Disse landbrug vil på sigt blive afviklet. Det er ledelsens vurdering af der i de bogførte nedskrivninger og i solvensreservationen i det væsentligste er taget højde for disse afviklingsbrug.

De samlede solvensreservationer og nedskrivninger på udlån og garantier til landbruget udgør ultimo 2011 304,3 mio. kr. svarende til 18,5 % af bruttoudlån og garantier til landbruget.

Koncernens individuelle solvensbehov kan opgøres til 9,3 % ultimo 2011. I forhold til den faktiske solvens på 18,7 % har sparekassen fortsat en solid solvensmæssig overdækning på 9,4 % i forhold til lovens krav.

På private kunder er der foretaget individuelle nedskrivninger, hvis kunden har misligholdt engagementet. Der er indregnet en aktuel vurdering af værdien af de stillede sikkerheder i nedskrivningsberegningen.

Gruppevise nedskrivninger

De gruppevise nedskrivninger af udlånsporteføljer foretages, når objektive indikationer viser værdiforringelse af udlånsporteføljerne. Til beregning af disse gruppevise nedskrivninger anvendes en matematisk og statistisk model udarbejdet af brancheforeningen Lokale Pengeinstitutter, der endvidere vedligeholder og udvikler modellen. Der opereres med 11 grupper i modellen; 1 gruppe for privatkunder og 10 (branche-)grupper for erhvervs-kunder. Modellen er verificeret som valid af Finanstilsynet og sparekassen har vurderet, at modellens estimater passer på egne forhold. Til beregning af de gruppevise nedskrivninger indgår en række objektive faktorer som f.eks. tal for arbejdsløshed, udviklingen i boligpriser, renteutviklingen, tvangsauktioner, konkurser, brændstofspriser m.fl.

Rentenulstillede udlån

Rentenulstillede udlån er ultimo 2011 indregnet i balancen med i alt 117,6 mio. kr. Ultimo 2010 udgjorde beløbet 88,4 mio. kr. Der nedskrives på alle engagementer som er helt eller delvist rentenulstillede.

Nedskrivningerne herpå udgør 270,7 mio. kr.

Ikke i alle tilfælde, er alle sikkerheder realiserede, og det vurderes at engagementerne er tilstrækkeligt nedskrevet.

Realiserede tab

I 2011 har koncernen konstateret tab på 21,7 mio. kr. Heraf var der nedskrevet eller hensat i alt 17,8 mio. kr.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for, at markedsværdien af koncernens aktiver og passiver ændrer sig, som følge af en ændring i markedsf forholdene. Den samlede markedsrisiko opgøres som summen af rente-, valuta- og aktierisici. Indgåelse af markedsrisiko er en del af moderselskabets forretningsområder og har stor betydning for den samlede indtjening.

I sparekassen fastlægger bestyrelsen de overordnede politiske rammer og principper for risikostyringen. Bestyrelsen modtager løbende rapportering om udviklingen i risici samt udnyttelsen af de tildelte risikorammer. Sparekassens grundlæggende politik vedrørende markedsrisikoen er, at sparekassen aldrig vil påtage sig markedsrisici, der kan få indflydelse på sparekassens handlefrihed.

Sparekassen Vendsyssel har for hver risikotype indenfor markedsrisikoen, fastsat konkrete rammer, og det indgår således i risikovurderingen, at der skal være et fornuftigt og velafbalanceret forhold mellem risici og afkast.

Den samlede markedsrisiko styres på baggrund af instruks fra bestyrelse til direktion. Direktionen modtager dagligt rapportering om udviklingen af de samlede kursregulering på obligationer, aktier og valuta. Ugentligt rapporteres de samlede kursreguleringer mere detaljeret. Den månedlige rapportering til bestyrelsen om opfølgning på § 70 instruksen til direktionen omfatter rapporteringer på egenbeholdningens sammensætning fordelt på aktivklasser samt aktuel risiko på samme.

Markedsrisici i koncernen excl. sparekassen består af følgende:

Amanah Kredit:

Renterisiko og valutarisiko på selskabets aktiver (udlån til kunder udstedt i EUR)

Spar Pantebrevsinvest:

Renterisiko på selskabets aktiver (udlån til kunder udstedt i DKK) samt indirekte renterisiko på overtagne ejendomme.

Ejendomsselskabet Vendsyssel:

Renterisiko på fastforrentet gæld til realkreditinstitutter samt indirekte renterisiko på ejendomsbesiddelser.

Renterisiko

Den samlede renterisiko, dvs. tab eller gevinst for koncernen, hvis renten ændres med 1 procentpoint, udgør 2,3 mio. kr. svarende til 0,1 % af kernekapitalen efter fradrag. Sammensætningen af den samlede renterisiko i koncernen er atypisk i forhold til den normale betragtning af nøgletallet. Af den samlede renterisiko vedr. obligationer på 32,1 mio. kan 27,5 mio. kr. henføres til beholdningen af obligationer til amortiseret kostpris og påvirker dermed ikke direkte kursreguleringerne i driften. Dagsværdien af obligationerne vil ændre sig ved en ændring i renten, men det er kun i tilfælde af et evt. salg af obligationerne, at kurstabet hhv. kursgevinsten bliver bogført.

Sparekassens renterisiko vurderes løbende ud fra sparekassens forventninger til den konjunkturmæssige situation og de makroøkonomiske forhold.

Den samlede renterisiko excl. obligationer til amortiseret kostpris udgør -25,2 mio. kr. svarende til -1,6 % af kernekapitalen efter fradrag.

Renterisikoen styres overordnet på baggrund af instruks fra bestyrelse til direktion. Sparekassens renterisiko styres i dagligdagen af likviditetsafdelingen. Økonomiafdelingen rapporterer månedligt om renterisikoens sammensætning til sparekassens bestyrelse og direktion. Renterisikoen i koncernen excl. sparekassen rapporteres ikke med faste intervaller idet alle positioner er udenfor handelsbeholdningen og er derfor resultatet af en strategisk beslutning om hvordan selskaberne skal drives. Den samlede renterisiko i koncernen excl. sparekassen er meget begrænset i forhold til koncernens samlede kapitalforhold.

Gennemsnittet af den samlede renterisiko opgjort pr. måneds ultimo på moderselskabsniveau er i 2011 opgjort til 2,58 % af kernekapitalen.

Ejendomsrisiko (indirekte renterisiko)

Koncernens ejendomsportefølje består af både domicil- og investeringsejendomme samt enkelte overtagne ejendomme. Sparekassen beskæftiger sig ikke med ejendomshandel som et led i den daglige drift. Investeringsejendommene i porteføljen er anskaffet til udlejningsformål. Ejendomsrisiko er sparekassens risiko for, at der bliver prisfald på fast ejendom. Ejendomsrisikoen kan betragtes som en indirekte renterisiko, idet ejendomsmarkedet bl.a. er følsomt overfor ændringer i renteniveauet. Hele koncernens ejendomsportefølje bliver minimum 1 gang årligt gennemgået med henblik på korrekt værdiansættelse. Der laves en afkastberegning på hver enkelt ejendom, alternativt indhentes vurdering fra uafhængig ekstern ekspert.

Valutarisiko

Koncernen påtager sig principielt ikke større risici i valutamarkedet for egen regning. Den samlede valutaposition udgør i alt 10,9 mio. kr. (netto) svarende til 0,7 % af kernekapitalen efter fradrag. Valutarisikoen stammer almindeligvis fra positioner i EUR. Den væsentligste del af valutarisikoen vedrører udlån til kunder samt egne mellemværender med andre kreditinstitutter. Valutarisikoen i moderselskabet styres på baggrund af instruks fra bestyrelse til direktion. Direktionen modtager løbende rapportering herom.

Aktierisiko

Sparekassen investerer en del af sine aktiver i aktier, som generelt er udsat for større risici end obligationer. Aktiebeholdning består af børsnoterede aktier og investeringsforeningsbeviser. Derudover er der unoterede aktier i en række sektorselskaber (DLR Kredit A/S, Sparinvest Holding A/S, PRAS A/S, SDC A/S m.fl.). Disse ejerandele kan sammenlignes med større pengeinstitutters datterselskaber, og investeringerne betragtes derfor ikke som værende en del af sparekassens samlede aktierisiko. Den samlede aktiebeholdning korrigeret for de fællesejede sektorselskaber og øvrige unoterede kapitalandele i lokale aktieselskaber udgør ultimo 2011 i alt 55,0 mio. kr. svarende til 3,8 % af egenkapitalen. Aktierisikoen styres på baggrund af instruks fra bestyrelse til direktion. Direktionen modtager løbende rapportering herom.

Likviditetsrisiko

Koncernens finansiering sker via dels indlån, garantkapital fra kunder, den øvrige egenkapital og dels via interbankmarkedet. I sparekassen er den strategiske målsætning, at udlån til kunder skal kunne finansieres via kunders indlån, puljeindskud og garantkapital. Denne målsætning er opfyldt. Kapitalfremskaffelse på interbankmarkedet foretages via optagelse af traditionelle lån i andre kreditinstitutter, udstedelse af obligationer og via efterstillet kapital i såvel DKK som EUR. Sparekassens likvide beredskab bliver styret ved at opretholde tilstrækkelige likvider, likvide værdipapirer og tilstrækkelige kreditfaciliteter. Det likvide beredskab fastlægges med henblik på, at sikre et stabilt og tilstrækkeligt likviditetsniveau, således sparekassen rettidigt kan honorere de betalingsforpligtelser, som aktivitetsniveauet medfører.

I sparekassen er det bestyrelsens strategiske målsætning, at likviditetsoverdækning skal være på mindst 75 % i forhold til kravet i § 152 stk. i Lov om finansiel virksomhed. Sparekassen har ultimo 2011 en likviditetsoverdækning på 219,2 % (koncernen = 218,6 %). Likviditetsberedskabet udgør 3.505 mio. kr. og kravet i henhold til lovgivningen udgør 1.100 mio.kr. Funding med restløbetid op til 12 mdr. udgør 393 mio. kr. Dette beløb modsvares rigeligt af ovennævnte likviditetsberedskab, og det er derfor besluttet at der primo

2012 skal førtidsindfries nominelt 250 mio. kr. af de obligationer som sparekassen udstedte i 2010.

Direktionen og bestyrelsen modtager løbende rapportering om likviditetssituationen.

Operationel risiko

Den operationelle risiko er den risiko, der er forbundet med at eksistere som pengeinstitut. Et økonomisk tab som følge af operationelle risici vil typisk kunne placeres i en af følgende kategorier:

- Menneskelige eller systemmæssige fejl
- Utilstrækkelige eller fejlagtige interne procedurer og processer
- Eksterne begivenheder, herunder juridiske risici

Årsagen til tabet kan f.eks. være fejlagtig eller manglende overholdelse af forretnings- og/eller arbejdsprocedurer, fejl eller nedbrud i teknisk udstyr eller software, kriminelle handlinger, brand og lign.

Tab som følge af operationelle risici vil derfor typisk være enkeltstående tilfælde, idet der vil blive analyseret på begivenheden og iværksat foranstaltninger til imødegåelse af fremtidige tilfælde. Eksempelvis anskaffelse af yderligere / nyere sikringssystemer i en filial efter et røveri.

Der er udarbejdet forretningsgange, IT sikkerhedsprocedurer mv. i sparekassen. Disse udvikles og forbedres løbende for at sikre sparekassen bedst muligt mod tab pga. operationelle risici. Finanstilsynet aflægger en rapport efter hvert ordinære tilsyn om eventuelle mangler i organisationen, forretningsgange mv. Eventuelle fejl/mangler udbedres i sparekassen umiddelbart herefter. Foreningen af Lokale Pengeinstitutter udsender jævnligt forslag til implementering af lovkrav i organisationen mv. Disse forslag sammenholdes med egne løsninger med henblik på endelig implementering af den mest optimale løsning.

Rapportering

Der rapporteres til direktion og bestyrelse vedr. de forskellige risikoområder alt afhængig af underliggende volatilitet og sparekassens eksponering indenfor det enkelte område. Der rapporteres dagligt til direktionen vedr. likviditeten på moderselskabsniveau, idet der er store udsving fra dag til dag. Direktionen orienteres endvidere dagligt om den aktuelle balancesammensætning, for at kunne planlægge kapitalfremskaffelse mv. ud fra de kendte fremtidige ændringer til balancesammensætningen.

I henhold til instruksen fra sparekassens bestyrelse til direktionen rapporteres der månedligt til bestyrelse om nøgletal for renterisiko, valutarisiko, aktierisiko, solvens, overdækning i henhold til lov om likviditet. Endvidere orienteres bestyrelsen månedligt om overtræk større end DKK 200.000.

2. Anvendelsesområde

Denne rapport er gældende for Sparekassen Vendsyssel og det 100 % ejede datterselskab, Ejendomsselskabet Vendsyssel, samt Amanah Kredit A/S og Spar Pantebrevsinvest A/S hvor ejerandelen udgør 25 %.

Datterselskabet konsolideres fuldt ud ved udarbejdelse af koncernregnskab, hvor Amanah Kredit A/S og Spar Pantebrevsinvest A/S pro rata konsolideres. Udarbejdelse af koncernregnskabet sker ved sammenlægning af regnskabsposter med ensartet karakter. Ved konsolideringen foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, interne mellemværender samt fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder. De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, udarbejdes i overensstemmelse med sparekassens (modervirksomheden) regnskabspraksis. Denne risikorapport omhandler derfor aktiviteterne i koncernen Sparekassen Vendsyssel. Koncernkonsolideringen i henhold til regnskabsbekendtgørelsen § 139 omfatter følgende selskaber:

Sparekassen Vendsyssel, cvr. nr. 64 80 68 15

Ejendomsselskabet Vendsyssel ApS, cvr. nr. 10 54 83 49

Amanah Kredit A/S, cvr. nr. 31 27 62 33

Spar Pantebrevsinvest A/S, cvr. nr. 27 08 43 38

Hovedaktiviteten i Ejendomsselskabet Vendsyssel ApS er ejendomsdrift, herunder udlejning af ejendomme til bl.a. Sparekassen Vendsyssel. Amanah Kredit A/S og Spar Pantebrevsinvest A/S finansierer ejendomme.

Alle beløb mv. i denne rapport er på koncernniveau med mindre andet er angivet. Balancesammensætningen på moderselskabs- og koncernniveau er meget ens. På koncernniveau er der lidt mindre udlån og lidt større ejendomsbesiddelser end på moderselskabsniveau. Udlånet i moderselskabet og merrisikoen på ejendommene på koncernniveau er indeholdt i opgørelsen af det individuelle solvensbehov. Sparekassens udgift til husleje i datterselskaberne er ikke elimineret i stresstesten og dermed i opgørelsen af det individuelle solvensbehov, men resultatet fra datterselskaberne elimineres. Herved sker der indirekte en stresstest på koncernniveau.

3. Basiskapital

Opgørelse af basiskapital, koncernniveau	1.000 kr.
Kernekapital:	
Aktiekapital/garantikapital/andelskapital	761.219
Reserver	0
Overført overskud eller underskud	670.733
Primære fradrag i kernekapital:	
Immaterielle aktiver	-21.142
Egentlig kernekapital efter primære fradrag	1.410.810
Hybrid kernekapital (Bankpakke II lån)	234.350
Kernekapital inkl. hybrid kernekapital efter primære fradrag	1.645.160
Andre fradrag:	
Halvdelen af kapitalkravet i associeret virksomhed, der driver forsikringsvirksomhed	-3.040
Halvdelen af summen af kapitalandele > 10 pct.	-2.886
Halvdelen af summen af kapitalandele > 10 pct.	-20.023
Kernekapital efter fradrag	1.619.211
Supplerende kapital:	
Ansvarlig lånekapital	82.834
Opskrivningshenlæggelser	400
Medregnet supplerende kapital	83.234
Basiskapital før fradrag	1.702.445
Frdrag i basiskapital	
Halvdelen af kapitalkravet i associeret virksomhed, der driver forsikringsvirksomhed	-3.040
Halvdelen af summen af kapitalandele > 10 pct.	-2.886
Halvdelen af summen af kapitalandele > 10 pct.	-20.023
Basiskapital efter fradrag	1.676.496

Solvensprocenten for moderselskabet hhv. koncernen Sparekassen Vendsyssel er ultimo 2011 beregnet til 18,6% og 18,7%.

4. Solvenskrav og den tilstrækkelige kapital

I henhold til lovgivningen skal bestyrelse og direktion fastsætte det individuelle solvensbehov. I Sparekassen Vendsyssel er der implementeret en model til opgørelse af solvensbehovet. I modellen afsættes kapital indenfor 4 risikoområder (kreditrisiko, markedsrisiko, ejendomsrisiko og øvrige risici). Der henvises til punkt 5 i denne rapport for gennemgang af modellen til opgørelse af solvensbehovet og den tilstrækkelige basiskapital.

Solvenskrav til kreditrisici

I koncernen Sparekassen Vendsyssel anvendes standardmetoden for kreditrisiko til beregning af de risikovægtede poster, som kan fordeles således:

1.000 kr.	Risikovægtede poster	Kapitalkravet (9,3 % af eksponering)
Vægtede poster med kreditrisiko i alt	7.859.164	730.902
Institutter	252.168	23.452
Erhvervsvirksomheder mv.	3.012.108	280.126
Detailkunder	3.626.755	337.289
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	184.339	17.143
Eksponeringer hvorpå der er restancer eller overtræk	301.580	28.046
Dækkede obligationer	181.508	16.880
Eksponeringer i andre poster, herunder aktiver uden modparter	300.706	27.966

Solvenskrav til markedsrisici

Risikovægtede poster med markedsrisiko

1.000 kr.	Risikovægtede poster	Kapitalkravet (9,3 % af eksponering)
Vægtede poster med markedsrisiko i alt	362.098	33.675
Gældsinstrumenter	242.626	22.564
Aktier	108.574	10.097
Valutakursrisiko	10.898	1.014

Solvenskrav til operationel risiko

Sparekassen Vendsyssel anvender basisindikatormetoden til at opgøre solvenskravet til den operationelle risiko.

1.000 kr.	Risikovægtede poster	Kapitalkravet (9,3 % af eksponering)
Vægtede poster med operationel risiko i alt	776.806	72.243

5. Beskrivelse af solvensbehovsmodel m.m.

Den interne proces

I henhold til lovgivningen fastsætter bestyrelse og direktion sparekassens og koncernens internt opgjorte solvensbehov. Direktion og bestyrelse har kvartalsvise drøftelser omkring fastsættelse af solvensbehovet. Drøftelsen tager udgangspunkt i et notat udfærdiget af de ansvarlige for regnskabs- og kreditfunktionerne. Notatet indeholder forslag til størrelsen på solvensbehovet, herunder forslag til valg af stressvariabler, stressniveauer og eventuelle risikoområder. Direktionen udfærdiger herefter i samarbejde med regnskabs- og kreditchefene det endelige oplæg til drøftelse på bestyrelsesmødet. På baggrund af denne drøftelse træffer direktion og bestyrelse herefter i fællesskab afgørelsen om fastsættelse af det individuelle solvensbehov og nødvendige basiskapital i henhold til § 124, stk. 1 og 4.

Metode

I opgørelsen af det nødvendige solvensbehov tages der udgangspunkt i en skabelon udarbejdet af Lokale Pengeinstitutter samt i Finanstilsynets "Vejledning om tilstrækkelig basiskapital og solvensbehov for pengeinstitutter". Det er ledelsens vurdering, at opgørelsen af det nødvendige solvensbehov er tilstrækkelig til at dække sparekassens risici, når der tages udgangspunkt i førnævnte skabelon og vejledning.

Stresstest

Den første del af modellen indeholder en række stresstests. I disse stresstests "stresses" de enkelte regnskabsposter via en række variabler. Variablerne tager udgangspunkt i nogle usandsynlige men alligevel ikke helt utænkelige scenarier.

Variabler, der er stresstestet i relation til fastsættelsen af solvensbehovet

Kapital til dækning af kreditrisici	Nedskrivning på udlån mv.	4,27 % af de samlede udlån og garantier
Kapital til dækning af markedsrisici	Aktiekursfald Rentestigning Valutarisiko Afledte finansielle instrumenter	30 % på handelsbeholdningen. 15 % på anlægsbeholdningen. 1,35 % på obligationsbeholdningen såvel indenfor som udenfor handelsbeholdningen. 2 % på øvrige poster med renterisiko udenfor handelsbeholdningen. Herudover vippes rentekurven med 0,7 procentpoint. EUR: 2,25 % af valutapositionen Øvrige valutaer: 12 % af valutapositionen Ingen positioner med kursrisiko
Kapital til dækning af øvrige risici	Fald i nettorenteindtægterne Fald i nettogebyrindtægterne Prisfald på ejendomme	Generelt fald på 12 % Generelt fald på 17 % Generelt fald på 18 %

Det er ledelsen, der har defineret, hvilke risici, koncernen skal kunne modstå, og dermed hvilke variable, der skal stresstestes. Som udgangspunkt er stresstests et forsøg på at udsætte koncernens regnskabstal for en række negative begivenheder – for derved at se, hvorledes den økonomiske stilling reagerer i det givne scenarium.

Resultatet, af de gennemførte stresstest, indgår i solvensbehovsmodellen ved, at koncernen som minimum skal holde en kapital, der kan dække det underskud, der ville opstå, såfremt det pågældende scenarium indtræffer. Stresstestens samlede effekt på solvensbehovet beregnes ved at sætte den samlede resultatpåvirkning i forhold til de vægtede poster. Herved fås et mål for hvor meget kapital, der skal til for, at sparekassen kan overleve det opstillede scenarium.

Udover de risikoområder, der medtages via stresstests, er der en lang række risikoområder, som koncernen har fundet relevante at medtage i vurderingen af solvensbehovet.

Andre risikoområder, der er vurderet i relation til fastsættelsen af solvensbehovet

Yderligere kapital til dækning af kreditrisici	Herunder: Kunder med finansielle problemer Store engagementer Erhvervsmæssig koncentration Geografisk koncentration Koncentration af sikkerheder Uudnyttede kreditter
Yderligere kapital til dækning af markedsrisici	
Kapital til operationelle risici	

Yderligere kapital til dækning af øvrige risici	Herunder: Strategisk risici Omdømmerisici Risici i relation til instituttets størrelse Ejendomsrisici Koncernrisici Kapitalfremskaffelse Likviditetsrisici Afviklingsrisici Andre forhold
---	--

Fastsættelsen af disse områders indflydelse på solvensbehovsprocenten er enten beregnet direkte via supplerende beregninger eller ved, at ledelsen skønsmæssigt har vurderet disse risikoområders indflydelse på opgørelsen af solvensbehovet.

De risikofaktorer, der er medtaget i modellen vurderes at være dækkende for alle de risikoområder, lovgivningen kræver, at koncernens ledelse skal tage højde for ved fastsættelse af solvensbehovet samt de risici som ledelsen finder, at koncernen har påtaget sig.

Derudover skal bestyrelse og direktion vurdere, hvorvidt basiskapitalen er tilstrækkelig til at understøtte kommende aktiviteter. Denne vurdering er i Sparekassen Vendsyssel en del af den generelle fastlæggelse af solvensbehovet. Ledelsen vurderer derfor minimum hvert år, hvordan vækstforventningerne påvirker opgørelsen af solvensbehovet. Konkret vil det i modellen betyde, at ledelsen skal skønne over den fremtidige

vækstprocent, vækstens gennemsnitlige solvensvægt og indtjeningsmarginal efter skat.

Vækstforventningernes beregnede solvensbelastning vil i modellen slå direkte igennem på solvensbehovet i form af et tillæg. Dog ses der bort fra solvensbelastningen i de tilfælde, hvor der allerede er taget initiativ til en kapitaludvidelse, der vil kunne absorbere udlånsvæksten.

6. Opdeling af solvensbehovet på risikokategorier

Den nødvendige basiskapital og opgjorte solvensbehov pr. 31. december 2011 kan specificeres således:

Risikoområde	Tilstrækkelig Basiskapital (1.000 kr.)	Individuel solvensbehov i pct.	Procentmæssig andel af det samlede internt opgjorte solvensbehov
Kreditrisici	836.410	9,31	100,0
Markedsrisici	6.344	0,07	0,8
Operationelle risici	131.158	1,46	15,7
Øvrige risici	-137.988	-1,53	-16,5
Internt opgjort kapital- / solvensbehov	835.925	9,31	100,0

7. Kommentering af koncernens solvensbehov

Punkt 5 i denne rapport viser samtlige punkter der tages stilling til i forbindelse med opgørelse af kapitalbehovet. Såfremt et punkt ikke er nævnt i nedenstående gennemgang er det udtryk for at der ikke er fundet behov for kapitalreservation til netop dette punkt.

Kreditrisici

De største risici som koncernen er eksponeret overfor er kreditrisici, dvs. risikoen for at koncernens kunder misligholder deres betalingsforpligtelser, hvorfor den største del af det individuelle solvensbehov stammer herfra. I processen vedr. opgørelsen af solvensbehovet er den største fokus derfor naturligt rettet på dette område. Det samlede kapitalbehov til kreditrisici er skitseret nedenfor, hvoraf det ses, at kapitalreservationen til kunder med finansielle problemer er væsentligt større end det beløb der skal reserveres i henhold til stresstesten.

Kreditrisici	Tilstrækkelig Basiskapital (1.000 kr.)	Individuel solvensbehov i pct.	Procentmæssig andel af det samlede kapitalbehov til kreditrisici
Stresstest af de samlede udlån og garantier	387.449	4,31	46,3
Kunder med finansielle problemer	888.195	9,89	106,2
Uudnyttede kreditter	10.591	0,12	1,3
Fradrag for den samlede korrektivkonto	-449.825	-5,01	-53,8
Kapitalbehov til kreditrisici	836.410	9,31	100,0

Markedsrisici

Opgørelsen af den tilstrækkelige basiskapital til dækning af markedsrisici skal dække risikoen for tab som følge af at dagsværdien af de finansielle aktiver og – passiver ændrer sig på grund af ændringer i markedsforholdene. I sparekassen er der en stor beholdning af obligationer til amortiseret kostpris, dvs. obligationer der skal beholdes til udløb og derfor er udenfor handelsbeholdningen. I førømtalte skabelon fra Lokale Pengeinstitutter samt vejledningen fra Finanstilsynet er der under stresstesten af renterisikoen lagt op til en rentestigning på 1,35 procentpoint i handelsbeholdningen og 2,00 % udenfor handelsbeholdningen. I sparekassen har vi valgt at differentiere i forhold til modellen på dette punkt. Beholdningen af obligationer udenfor handelsbeholdningen består af traditionelle obligationer, hvorfor de i stresstest øjemed behandles som almindelig handelsbeholdning. Der anvendes derfor 1,35 % i stresstesten af renterisikoen på hele obligationsbeholdningen og 2 % på resten af renterisikoen udenfor handelsbeholdningen. Herudover vippes rentekurven med 0,7 %. I opgørelsen af renterisikoen ultimo 2011 er hovedparten af renterisikoen på poster med en modificeret varighed > 1,0 år. Rentekurven vippes derfor i dette punkt.

Markedsrisici	Tilstrækkelig Basiskapital (1.000 kr.)	Individuel solvensbehov i pct.	Procentmæssig andel af det samlede kapitalbehov til markedsrisici
Obligationer indenfor handelsbeholdningen	-7.231	-0,08	-114,0
Obligationer udenfor handelsbeholdningen	-60.645	-0,68	-955,9
Future til nedbringelse af samlet renterisiko	4.136	0,05	65,2
Fastforrentede udlån	-12.424	-0,14	-195,8
Fastforrentede indlån	29.413	0,33	463,6
Øvrige fastforrentede passivposter	24.564	0,27	387,2

Aktier indenfor handelsbeholdningen	14.435	0,16	227,5
Aktier udenfor handelsbeholdningen	0	0,00	0,00
Valutarisici	1.408	0,02	22,2
Kapitalbehov til markedsrisici	6.344	0,07	100,0

Operationelle risici

Opgørelsen af kapitalen til operationelle risici skal dække tab som f.eks. u hensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige og systemmæssige fejl, brand, tyveri, besvigelser mv.

Til opgørelsen af den nødvendige kapital til dækning af operationelle risici anvender sparekassen basisindikatormodellen.

Øvrige forhold

Kapitaldækning til øvrige forhold omfatter såvel risici der ikke kan indplaceres i en af ovenstående kategorier samt den indtjening der stammer fra sparekassens primære drift efter stresstest og dermed reducerer det samlede kapitalbehov. Opgørelsen kan specificeres således:

Øvrige forhold	Tilstrækkelig Basiskapital (1.000 kr.)	Individuel solvensbehov i pct.	Procentmæssig andel af det samlede kapitalbehov til øvrige risici
Netto renteindtægter efter stresstest	-335.786	-3,74	243,3
Netto gebyrindtægter efter stresstest	-110.349	-1,23	80,0
Udgifter til personale og adm. efter stresstest	241.350	2,69	-174,9
Af- og nedskrivninger efter stresstest	59.322	0,66	-43,0
Øvrige driftsposter efter stresstest	2.313	0,03	-1,7
Kapitalfremskaffelse	5.162	0,06	-3,7
Kapitalbehov til øvrige risici	-137.988	-1,53	100,0

8. Lovbestemte krav

Der er ingen tillæg til solvensbehovet pga. lovbestemte krav.

9. Solvensprocent og basiskapital

De samlede kapitalforhold og solvensmæssige overdækning i koncernen udgør ultimo 2011 følgende:

Basiskapital	1.676.496
Vægtede poster i alt	8.983.453
Faktisk solvens ultimo 2011, pct.	18,7
Tilstrækkelig basiskapital	835.925
Solvensmæssig overdækning	840.571
Solvensbehov, pct.	9,3
Solvensmæssig overdækning i pct. point	9,4

10. Solvensmæssig målsætning og internt opgjort solvensbehov

I sparekassen er der en intern målsætning om, at den solvensmæssige overdækning altid skal være minimum 5 procentpoint, der defineres som den faktiske solvensprocent i forhold til det internt opgjorte solvensbehov. Såfremt det internt opgjorte solvensbehov er beregnet til mindre end 8 % skal den solvensmæssige overdækning udregnes i forhold til det lovmæssige minimumskrav på 8 %.

11. Modpartsrisiko – afledte finansielle instrumenter

Koncernen har ingen spekulative afledte finansielle instrumenter. Når afledte finansielle instrumenter anvendes, sker det kun til afdækning af bestående risici f.eks. rente- eller valutarisiko. Derudover er der indgået en række swapaftaler og valutaterminsforretninger med kunder, som er 100 % afdækket via anden finansiell samarbejdspartner. På swapaftaler og valutaterminsforretninger er der således ingen markedsrisiko, men udelukkende kreditrisiko. Se note 29 i sparekassens Årsrapport 2011 for flere oplysninger.

12. Kreditrisiko

Ved definition af misligholdte fordringer og værdiforringede fordringer følges bekendtgørelsen om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. § 51-54, hvortil henvises.

Den samlede værdi af eksponeringer efter nedskrivninger og før hensyntagen til virkninger af kreditrisikoreduktionen andrager ultimo 2011 i alt 13,69 mia. kr.

Vægtede poster med kreditrisiko

1.000 kr.	Risikovægtede poster med kreditrisiko 2011					
	1. kvartal.	2. kvartal.	3. kvartal.	4. kvartal.	Gennemsnit	Kapitalkrav 4. kvartal (8% af vægtede poster)
Vægtede poster med kreditrisiko i alt	7.585.650	7.707.847	7.897.444	7.859.165	7.762.526	628.733
Institutter	25.714	38.863	66.305	252.168	95.763	20.173
Erhvervsvirksomheder mv.	3.239.388	3.108.881	3.357.052	3.012.109	3.179.357	240.969
Detailkunder	3.477.123	3.710.142	3.571.235	3.626.756	3.596.314	290.140
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	190.623	192.091	191.045	184.339	189.524	14.747
Eksponeringer hvorpå der er restancer eller overtræk	228.042	239.601	258.830	301.579	257.013	24.126
Dækkede obligationer	194.054	183.964	185.036	181.508	186.140	14.520
Kortfristede institut- og erhvervseksponeringer mv.	0	0	0	0	0	0
Eksponeringer i andre poster, incl. aktiver uden modparter	230.706	234.304	267.942	300.706	258.415	24.056

Ovenstående eksponeringer opdelt geografisk og fordelt på væsentlige eksponeringskategorier er ikke belyst, da 95 % eller mere af de samlede eksponeringer er i Danmark.

Eksponeringer hvorpå der er restancer eller overtræk opgøres på baggrund af kapitaldækningsbekendtgørelsens bilag 3. Heraf følger, at fordring klassificeres som misligholdt når der har været restancer uafbrudt i 90 dage og med minimum 1.000 kr. for så vidt angår detailkunder og 10.000 kr. for så vidt angår øvrige modparter.

Eksponeringer med kreditrisiko fordelt på brancher og eksponeringskategori

1.000 kr.	Central- regeringer eller cen- tralbanker	Regionale eller lokale myndig- heder	Institutter	Erhvervs- virksom- heder mv.	Detail- kunder	Ekspone- ringer sikret ved pant i fast ejendom	Ekspone- ringer hvorpå der er res- tancer eller overtræk	Dækkede obligationer	Eksponeringer i andre poster, herunder aktiver uden modparter	I alt
Offentlige myndigheder	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	0	0	0	1.000.111	548.516	56.512	11.461	0	0	1.616.600
Industri og råstofudvinding	0	0	0	306.181	221.157	6.036	13.482	0	0	546.856
Energiforsyning	0	0	0	208.266	234.914	5.139	0	0	0	448.319
Bygge og anlæg	0	0	0	283.469	165.467	28.255	66.743	0	0	543.934
Handel	0	0	0	141.170	298.525	19.893	7.471	0	0	467.059
Transport, hoteller og restauranter	0	0	0	84.054	136.837	5.868	3.300	0	0	230.059
Information og kommunikation	0	0	0	7.430	27.803	2.226	12	0	0	37.471
Finansiering og forsikring	124.485	0	562.893	391.132	44.246	13.909	1.506	1.815.077	0	2.953.248
Fast ejendom	0	0	0	374.428	311.518	23.139	2.106	0	0	711.191
Øvrige erhverv	0	0	0	421.552	373.338	30.526	9.139	0	451.973	1.286.528
I alt erhverv	124.485	0	562.893	3.217.792	2.362.322	191.502	115.221	1.815.077	451.973	8.728.665
Private	0	0	0	211.903	3.899.415	335.970	97.539	0	300.706	4.968.803
I alt	124.485	0	562.893	3.429.696	6.261.736	527.473	212.759	1.815.077	752.679	13.686.78

Eksponeeringer med kreditrisiko fordelt på løbetider og eksponeeringskategori

1.000 kr.	Anfordring	0 – 3 mdr.	3 mdr. – 1 år	1 – 5 år	Over 5 år	I alt
Centralregeringer eller centralbanker	121.397	0	3.088	0	0	124.485
Regionale eller lokale myndigheder	0	0	0	0	0	0
Institutter	359.716	0	0	28.769	174.408	562.893
Erhvervsvirksomheder mv.	347.145	823.248	644.207	751.483	863.613	3.429.696
Detailkunder	1.081.455	861.433	651.134	1.409.803	2.257.912	6.261.737
Eksponeeringer sikret ved pant i fast ejendom	171.108	43.032	48.758	107.218	157.356	527.472
Eksponeeringer hvorpå der er restancer eller overtræk	43.529	67.002	19.094	33.528	49.606	212.759
Dækkede obligationer	0	205.970	0	0	1.609.107	1.815.077
Eksponeeringer i andre poster, herunder aktiver uden modparter	0	314.205	0	0	438.474	752.679
I alt	2.124.351	2.314.889	1.366.282	2.330.801	5.550.475	13.686.798

Værdiforringede fordringer og nedskrivninger fordelt på brancher:

1.000 kr.	Misligholdte fordringer ifølge kapitaldækningsbekendtgørelsen bilag 3 punkt 21. (overtræk / restancer > 1.000 dkk)	Værdiforringede udlån og garantier	Udlån og garantier med væsentlige svagheder	Nedskrivninger og hensættelser ultimo året	Udgiftsførte beløb vedr. værdireguleringer og nedskrivninger i løbet af perioden *
Offentlige myndigheder	0	0	0	0	0
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	11.461	338.562	287.569	136.361	92.710
Industri og råstofudvinding	13.482	36.363	11.967	8.726	1.783
Energiforsyning	0	85.530	28.370	2.265	2.265
Bygge- og anlæg	66.743	18.468	40.210	17.282	4.288
Handel	7.471	50.752	30.833	13.576	-3.108
Transport, hoteller og restauranter	3.300	79.063	13.167	14.872	-1.068
Information og kommunikation	12	52.438	14.239	43	-756
Finansiering og forsikring	1.506	53.171	0	23.522	8.549
Fast ejendom	2.106	124.085	71.485	31.996	12.540
Øvrige erhverv	9.136	17.857	8.869	54.646	-6.750
I alt erhverv	115.221	856.289	506.709	303.290	110.453
Private	97.538	90.905	50.953	144.539	55.529
I alt	50.726	947.194	557.662	447.829	165.982

*Udgiftsførte beløb beregnes som: Nedskrivninger / hensættelser ultimo indeværende år fratrukket nedskrivninger / hensættelser ultimo året før tillagt endeligt tabt (afskrevet) i året.

Opgørelse af den samlede værdi af henholdsvis misligholdte fordringer og værdiforringede fordringer fordelt på betydende områder undlades, idet ca. 98 % af eksponeringerne er i Danmark.

Bevægelser på misligholdte og værdiforringede fordringer

Beløb i 1.000 kr.	Individuelle nedskrivninger og hensættelser		Gruppevise nedskrivninger og hensættelser	
	Udlån	Garantidebitorer	Udlån	Garantidebitorer
Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser primo på udlån og garantidebitorer	278.206	10.924	12.367	0
Nedskrivninger/hensættelser i årets løb	179.599	14.489	3.906	0
Tilbageførsel af nedskrivninger/hensættelser foretaget i tidligere regnskabsår, hvor der ikke længere er objektiv indikation på værdiforringelse eller værdiforringelsen er reduceret	-20.572	-7.456	-1.658	0
Endelig tabt (afskrevet) tidligere individuelt nedskrevet/hensat	17.565	189	0	0
Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser ultimo på udlån og garantidebitorer	419.668	17.768	14.615	0
Summen af udlån og garantidebitorer, hvorpå der er foretaget individuelle nedskrivninger/hensættelser (opgjort før nedskrivninger/hensættelser)	959.854	59.931		

Ud over ovennævnte nedskrivninger på udlån og hensættelser til tab på garantier er der nedskrevet tkr. 2.225 på tilgodehavender hos andre kreditinstitutter.

13. Kreditvurderingsbureauer

Der anvendes ikke en direkte ratingmetode på baggrund af rating hos et godkendt ratingbureau.

14. Oplysninger om opgørelse af kreditrisiko under IRB-metoden

IRB-metoden anvendes ikke i Sparekassen Vendsyssel.

15. Markedsrisiko

Opgørelse af solvensrisici på poster med positionsrisiko

Opgørelse af solvensrisici på markedsrisikoområdet	1.000 kr. (vægtet beløb)	Kapitalkravet (9,3 pct. af vægtet beløb)
Poster med positionsrisiko: Gældsinstrumenter	242.626	33.675
Aktier mv. (inkl. kollektive investeringsordninger)	108.576	22.564
Råvarer	0	0
Poster med: Valutaposition	10.898	1.013

16. Oplysninger om interne modeller (VaR-modeller)

VaR-modeller anvendes ikke i Sparekassen Vendsyssel.

17. Operationel risiko

I henhold til kapitaldækningsbekendtgørelsen skal pengeinstitutterne kapitalmæssigt afdække operationelle risici. Kapitalkravet til de operationelle risici skal dække: "Risiko for tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedure, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inklusive retslige risici".

Koncernen anvender basisindikatormetoden, jf. kapitaldækningsbekendtgørelsens bilag 18, til opgørelse af kapitalkravet til de operationelle risici. Det betyder, at kapitalkravet til de operationelle risici opgøres til 15 pct. af de gennemsnitlige "basisindtægter" de seneste 3 år. Basisindtægterne er summen af nettorenteindtægter og ikke-renterelaterede nettoindtægter.

Koncernen gennemfører imidlertid løbende en vurdering af kapitalkravet til de operationelle risici. Såfremt kapitalkravet vurderes at være højere end nævnt ovenfor, vil der blive taget højde herfor under opgørelse af solvensbehovet.

18. Eksponering i aktier mv., der ikke indgår i handelsbeholdningen

Sparekassen Vendsyssel har i samarbejde med andre pengeinstitutter erhvervet aktier i en række sektorselskaber. Disse sektorselskaber har til formål at understøtte pengeinstitutternes forretning indenfor realkredit, betalingsformidling, IT, investeringsforeninger m.v. Sparekassen påtænker ikke at sælge disse aktier, idet en deltagelse i disse sektorselskaber anses for nødvendig for at drive et lokalt pengeinstitut. Aktierne betragtes derfor som værende udenfor handelsbeholdningen.

I flere af sektoraktieselskaberne omfordeles aktierne således, at pengeinstitutternes ejerandel hele tiden afspejler det enkelte pengeinstituts forretningsomfang med sektorselskabet. Omfordelingen sker typisk med udgangspunkt i sektorselskabets indre værdi. Sparekassen regulerer på den baggrund den bogførte værdi af disse aktier kvartalsvist, halvårligt eller helårligt, afhængig af hyppigheden af nye informationer fra det enkelte sektorselskab. Den løbende regulering bogføres i henhold til reglerne over resultatopgørelsen.

I andre sektorselskaber omfordeles aktierne ikke, men værdiansættes derimod typisk med udgangspunkt i den senest kendte handel, alternativt beregnes værdien med udgangspunkt i en anerkendt værdiansættelsesmetode. Reguleringer i den bogførte værdi af aktierne i disse selskaber tages ligeledes over resultatopgørelsen.

Sparekassen Vendsyssel har udover aktier i sektorselskaber aktier i selskaber i lokalområdet. Disse aktier er anskaffet ud fra et ønske om at støtte initiativer i lokalområdet og sparekassen påtænker ikke at sælge disse aktier. Aktierne betragtes derfor som værende udenfor handelsbeholdningen, reguleringer i den bogførte værdi af aktierne tages ligeledes over resultatopgørelsen.

Af den samlede aktiebeholdning på t.kr. 342.294 udgør aktier i handelsbeholdningen i alt t.kr. 50.530.

Handelsbeholdningen består hovedsageligt af aktier noteret på børser i Danmark.

De unoterede aktier i alt tkr. 291.764 kan specificeres således:

Beløb i 1.000 kr.	Kursværdi 31.12.2011	Ikke realiserede gevinster og tab i 2011	Realiserede gevinster og tab som følge af salg eller likvidation i 2011
EDB centraler mv.	30.302	253	0
Investeringsforeninger	37.018	-7.343	13.181
Realkreditselskaber	194.276	5.720	0
Pensionsselskaber	1.502	-442	0

Øvrige	28.666	-848	-11
I alt	291.764	-5.917	0

19. renterisiko i positioner udenfor handelsbeholdningen

Renterisikoen opgøres som det tab / den gevinst som koncernen vil få ved en rentestigning på 1 procentpoint. Koncernens eksponering for renterisiko i positioner uden for handelsbeholdningen består hovedsageligt af fast forrentede danske obligationer samt fastforrentede gældsposterobligationer og i mindre grad udlån og indlån. Koncernens samlede renterisiko udgør 2,3 mio. kr. svarende til 0,1 % af kernekapitalen efter fradrag. Renterisikoen udenfor handelsbeholdningen udgør -2,3 mio. kr. Den samlede renterisiko på obligationer udgør 32,1 mio. kr. hvoraf 27,5 mio. kan henføres til beholdningen af obligationer til amortiseret kostpris som derfor ikke kursreguleringerne i koncernens driftsregnskab.

Udviklingen i renterisikoen for hver af delementerne, indlån og andre gældsposter, udlån og obligationer rapporteres til bestyrelse og direktion månedligt.

Nedenstående skema viser de samlede positioner udenfor handelsbeholdningen hvorpå der er renterisiko.

Oversigt over renterisiko udenfor handelsbeholdningen

Beløb i 1.000 kr.	Markedsværdi	Renterisiko
Obligationer til Amortiseret kostpris (hold-til-udløb)	1.773.599	27.493
Fastforrentet udlån	116.139	9.457
Fastforrentet indlån	1.544.419	-16.972
Fastforrentede gældsposter	2.564.379	-14.965
Afledte finansielle instrumenter (til sikring af renterisiko)	188.708	- 7.338
Renterisiko udenfor handelsbeholdningen i alt	6.187.244	- 2.325

Renterisikoen på hold-til-udløb beholdningen vil kun påvirke sparekassens driftsresultat såfremt beholdningen sælges, hvilket anses som usandsynligt idet under denne beholdning udgør grundbeløbet af sparekassens til enhver tid gældende likviditetsberedskab.

20. Securitiserings

Der anvendes ikke securitiserings i koncernen.

21. Kreditrisiko i IRB-institutter

IRB-metoden anvendes ikke i koncernen.

22. Kreditreducerende metoder

Koncernen anvender hverken balanceført netting eller netting under streger.

Sparekassen Vendsyssel har via sine politikker og forretningsgange omkring sikkerhedsstillelse prioriteret at modtage finansielle sikkerheder indenfor følgende hovedområder:

- Indlånsmidler i såvel DKK som valuta
- Obligationer og gældsinstrumenter
- Investeringsforeningsbeviser
- Børsnoterede aktier

Idet Sparekassen Vendsyssel ikke har markedsført sig kraftigt med henblik på etablering af investeringskreditter med pant i de købte værdipapirer er mængden af finansielle sikkerheder i sparekassen forholdsvis begrænset. Den traditionelle sikkerhedsstillelse i form af en eksisterende beholdning af værdipapirer praktiseres når det er muligt.

Sparekassens politik for værdiansættelse af finansielle sikkerheder medfører, at værdiansættelsen er en konservativ markedsværdibetragtning. Der er faste procedurer for forvaltning og værdiansættelse af de finansielle sikkerheder, der medfører, at sparekassen har en forsvarlig kreditbeskyttelse af sine udlån. De beskrevne procedurer er en integreret del af den almindelige risikoovervågning, der foretages i kreditafdelingen.

Koncernen anvender den udbyggede metode som kreditreducerende teknik. Det medfører, at kapitalbelastningen af et engagement kan reduceres, når der tages pant i visse finansielle sikkerheder, der er udstedt af virksomheder eller lande med en særlig god kreditrating.

Endvidere anvendes garantier som kreditrisikoreducerende middel såfremt garantien er udstedt af følgende typer af modparter:

Centralregeringer og centralbanker

Regionale og lokale myndigheder

Pengeinstitutter og realkreditinstitutter

Kreditreduktion med finansielle sikkerheder og garantier m.v.

Nedenstående tabel viser de samlede eksponeringer dækket af finansielle sikkerheder samt garantier og kreditderivater ultimo 2011:

1.000 kr.	Eksponeringer dækket af finansielle sikkerheder	Eksponeringer dækket af garantier og kreditderivater
Erhvervsvirksomheder mv.	98.165	3.586
Detailkunder	59.552	307
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	0	111
Eksponeringer hvorpå der er restancer eller overtræk	458	0
I alt	158.175	4.004

23. Avancerede målemetoder til opgørelse af operationen risiko

Der anvendes ikke avancerede målemetoder til opgørelse af den operationelle risiko i koncernen.